

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/195/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1719201431
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1719201431.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Michaely Královej a členov senátu: JUDr. Nadeždy Wallnerovej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci starostlivosti súdu starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. X., B. J. XX.XX.XXXX, zastúpený v konaní kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku, odbor sociálnych vecí, so sídlom: Moyzesova 2, 902 01 Pezinok, dieťa rodičov: matka L. W., G. X., B. J.Ň. XX.XX.XXXX, X.: T. XXX, XXX XX L. a otec G. W., B. J. XX.XX.XXXX, X.: B. XX, XXX XX X., za účasti Okresnej prokuratúry Pezinok, o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok, zo dňa 09. októbra 2019, č. k. 5P/30/2019-55, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Pezinok, zo dňa 09. októbra 2019, č. k. 5P/30/2019-55, potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Pezinok rozsudkom zo dňa 09.10.2019, č. k. 5P/30/2019-55 zamietol návrh otca na zníženie výživného a určil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 29.07.2019 žiadal otec maloletého o zníženie výživného zo sumy 250,- eur na sumu 100,- eur, ktorý odôvodnil tým, že sa momentálne nachádza v zlej finančnej situácii, pričom súd pri určení výživného v roku 2014 vychádzal z príjmov otca z roku 2014 a predchádzajúcich rokov. Otec ale zdôraznil, že od rozhodnutia súdu o výživnom sa zmenili jeho schopnosti a možnosti, nakoľko v roku 2015 stratil vodičské oprávnenie, čím sa zmenila jeho finančná situácia, keďže prišiel o prácu, nakoľko sa živil ako taxikár. V súčasnosti pracuje brigádnicky, voči otcovi je vedených niekoľko exekučných konaní, ktoré v rámci možností spláca. Ďalej zdôraznil, že matka sa v marci 2019 vydala, a jej súčasný manžel žije s nimi v spoločnej domácnosti, pričom matka otcovi neumožňuje sa s maloletým stretávať tak, ako si dohodli v rodičovskej dohode. Ďalej uviedol, že finančná situácia matky sa zlepšila. Na pojednávaní otec doplnil, že je dobrovoľne nezamestnaný, lebo má exekúcie a keď sa zamestná, strháva mu exekútor z platu exekúciu. Teraz chodí s kamarátom brigádne do práce, kde robí elektrinu, zarobí okolo 500,- eur mesačne. Býva s matkou na ubytovni, kde platia na polovicu 350,- eur za jednu izbu, keďže ho podvodníci pripravili o byt. Nevlastní žiaden majetok. S maloletým sa nestretáva, za rok 2018 mu nekúpil nič, pretože bol v Prievidzi, za rok 2019 mu kúpil mikinu, bundu, nejakú masku, lego. V máji tohto roku mu v Dráčiку kúpil niečo elektrické, asi električku, za 18,- eur a v apríli 2019 za 9,29 eur policajný set. Otec je vyučený v obore mechanik spojov, od 1. apríla do 1. mája 2018 bol zamestnaný v spoločnosti Volkswagen, ale dostal výplatu 198,- eur, preto odtiaľ odišiel. O vodičský preukaz prišiel, pretože mal vypité.

3. Súd prvej inštancie v rámci skutočného stavu zistil, že maloletý sa narodil z mimomanželského vzťahu, otcovstvo bolo uznané na matrike súhlasným vyhlásením rodičov. S otcom maloletého žila matka 5 mesiacov, avšak to nefungovalo, tak sa matka odsťahovala k svojej matke, a otec vtedy prispieval na výživu maloletého sumou 250,- eur mesačne. V čase predošlého rozhodovania o výživnom mal maloletý 8 mesiacov, otec maloletého pravidelne navštevoval a zakupoval mu veci nad rámec výživného. Maloletý je momentálne vo veku 6 rokov, navštevuje škôlku, je zdravý a matka s ním má bežné výdavky zodpovedajúce veku maloletého, ktoré vyčíslila nasledovne: SPP 120,- eur, voda 23,- eur, elektrina 12,- eur, poisťka na dom 38,45 eur ročne, daň z nehnuteľnosti 31,82 eur ročne, smeti 69,34 eur ročne, výdavky na škôlku 25,- eur a 27,- eur jedáleň, ZRPŠ 7,- eur, poisťka Farbička 23,- eur, oblečenie 70,- eur, strava 150,- eur, výlety cca 50,- eur, cestovné 15,- eur, TV Magio 15,- eur, telefón, internet 18,- eur.

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 26, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, a § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Súd prvej inštancie zhodnotením vykonaných dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a s prihliadnutím na všetko, čo za konania vyšlo najavo, vrátane prednesov a vyjadrení účastníkov mal za preukázané, že návrh nie je dôvodný, a preto ho zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní zohľadnil aj dobu, po ktorú nebolo upravované výživné a skutočnosť, že náklady maloletého sa medzičasom neúmerne zvýšili, maloletý navštevuje materskú školu. Maloletý je o 5 rokov starší, čím sa jeho odôvodnené potreby, najmä vekom, podstatne zvýšili. Súd prvej inštancie vyhodnotil, že otec sa do svojej životnej a finančnej situácie dostal sám, svojím trestnoprávnym správaním sa a opakovaným marením rozhodnutia, ktorým sa mu zakázalo viesť motorové vozidlo. Otec, ako povinný rodič, si musí uvedomiť, že nemôže celú osobnú aj finančnú starostlivosť presúvať na matku, nakoľko je maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa na jeho výchove ani životných nákladoch žiadnym spôsobom nepodieľa. Doposiaľ určené výživné v sume 250,- eur otec aj tak neuhrádza, a táto suma pokrýva zhruba polovicu vyčíslených nákladov matky na maloletého. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zníženie výživného na maloletého, by malo za následok ohrozenie práv a právom chránených záujmov maloletého. Dôvody uvádzané otcom, o ktoré oprel svoj návrh na zníženie výživného, nie sú podľa názoru súdu prvej inštancie relevantné na to, aby jeho návrhu súd vyhovel. Súd prvej inštancie konštatoval, že otec sa svojím nezodpovedným prístupom sám pripravil o prácu, pričom súd prvej inštancie dal do pozornosti, že dodnes nie je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, a to najmä z toho dôvodu, aby sa vyhol plateniu exekúcií. Tento postoj otca hraničí s účelovým vyhýbaním sa plateniu vyživovacej povinnosti na maloletého. Argument otca, že po zamestnaní si ho nájde exekútor neobstojí, nakoľko výživné je podľa §71 ods. 2 písm. a) zák. č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku prednostnou pohľadávkou, a teda by mu exekútor na peňažné prostriedky určené na zaplatenie výživného nesiahol. Otec nemá žiadne zdravotné, ani iné obmedzenie, pre ktoré by bol neschopný byť zamestnaný riadne na trvalý pracovný pomer. Súd prvej inštancie mal za to, že výživné v sume 250,- eur stále nie je dostatočným vykompenzovaním výhradnej osobnej starostlivosti matky, ale v súčasnosti je vhodným podieľaním sa na životnej úrovni maloletého. Otec si preto musí finančné a osobné záležitosti zariadiť tak, aby bol schopný matke výživné v súdom určenej výške poukazovať.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie a žiada, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie. Otec v odvolaní uvádza, že sa jeho finančná situácia nezmenila, má exekúcie a pracuje len brigádne. Býva na ubytovni so svojou matkou, kde platia 328,- eur. Matka sa vydala, takže sa otec domnieva, že sa jej finančná situácia zmenila.

6. Matka, kolízny opatrovník a prokurátor sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

7. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem,) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil (§ 378 C. s. p., § 219 ods. 3 C. s. p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku bola matka, otec, prokurátor, a súčasne kolízny opatrovník upovedomení zákonným spôsobom.

8. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým zamietol návrh na zníženie výživného potvrdil. V celom rozsahu sa odvolací súd stotožňuje s dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu

prvej inštancie. Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že výživným sa rozumie náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorý je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov - povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj. Aj pri rozhodovaní o zmene rozsahu výživného, prípade pri rozhodovaní o znížení výživného prihliada súd k tomu, aby rozsah odôvodnenosti potrieb dieťaťa zodpovedal reálnym schopnostiam a možnostiam výživou povinných rodičov, pričom povinnosťou súdu pri rozhodovaní o tejto zmene rozsahu výživného je vykonať porovnanie pomerov - skutočností dôležitých pre určenie výživného tak na strane dieťaťa, ako aj u jeho rodičov, a to v čase predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi existujúcimi v čase nového rozhodovania, na základe úplných výsledkov dokazovania. To znamená, že musí byť preukázané, či a v čom ide o zmenu pomerov, či ide zmenu podstatnú, nielen prechodnú. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 zákona o rodine a ust. § 121 Civilného mimosporového poriadku dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Zmena rozhodnutia súdu na základe zmeny pomerov je v podstate výnimkou zo zásady nezmeniteľnosti právoplatných súdnych rozhodnutí a preto zmena pomerov by mala byť závažnejšieho charakteru. Reparácia právoplatných rozhodnutí pre nepodstatnú zmenu v pomeroch je neprípustná.

9. V prejednávanej veci súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie a v rámci neho i porovnanie pomerov na strane maloletého, ako aj na strane jeho rodičov v čase od poslednej úpravy, s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania v predmetnej veci. Z tohto dokazovania vyvodil správne skutkové závery, a následne správne právne závery, s ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd. Otec v odvolaní poukazuje na jeho zlú finančnú situáciu, na exekúcie a pôžičky, ktoré musí splácať a na to, že pracuje len brigádne. V odvolaní neuvádza otec žiadne nové skutočnosti, ktoré by neuvádzal aj v návrhu na zníženie výživného a súd prvej inštancie sa s týmito tvrdeniami otca zaoberal a správne skonštatoval, že nie sú dôvodom na zníženie výživného. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že otec sa pripravil o vodičské oprávnenie sám, keď riadil vozidlo pod vplyvom alkoholu. Táto skutočnosť nemôže byť vyhodnotená v neprospech maloletého dieťaťa, ku ktorému má otec vyživovaciu povinnosť, ktorá je jeho prvoradou zákonnou povinnosťou. Zároveň je správny záver súdu prvej inštancie, že otec vzhľadom ku svojmu vzdelaniu, veku, zdravotnému stavu je schopný výkonu práce a nie je vôbec dôvod na to, aby nepracoval. Neobstojí ani argument otca, že vzhľadom na exekúcie, ktoré sú voči nemu vedené sa mu neoplatí zamestnať. Navyše je treba zdôrazniť i to, že otec sa iným spôsobom nepodieľa na starostlivosti o maloletého, výkon osobnej starostlivosti je len na matke, ako aj zabezpečovanie všetkých jeho potrieb, či materiálnych, tak aj duševných. Výživné je stanovené v primeranom rozsahu k potrebám a nákladom na maloletého. Pri určení vyživovacej povinnosti sa neprihliada len na reálne dosahovaný príjem, ale na možnosti a schopnosti povinného rodiča. Otec neuviedol a nepreukázal žiadne objektívne okolnosti na jeho strane, ktoré by mu bránili vykonávať prácu a mať z nej príjem dostatočný na plnenie si stanovenej vyživovacej povinnosti. Od poslednej úpravy výživného nedošlo na strane otca ku žiadnej takej zmene pomerov, pre ktoré by bolo dôvodné meniť predchádzajúce rozhodnutie.

10. S poukazom na zistený skutočný stav veci a vyššie uvedené zdôvodnenie, súd prvej inštancie správne rozhodol, keď zamietol návrh otca na zníženie výživného. Otec v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by mohli dôvodne viesť ku zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie. Na základe vyššie

uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku a zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného ako vecne a právne správne potvrdil (§ 387 ods.1, 2 CSP).

11. Odvolací súd záverom uvádza, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

12. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože ide o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu.

13. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).